నేత్రం

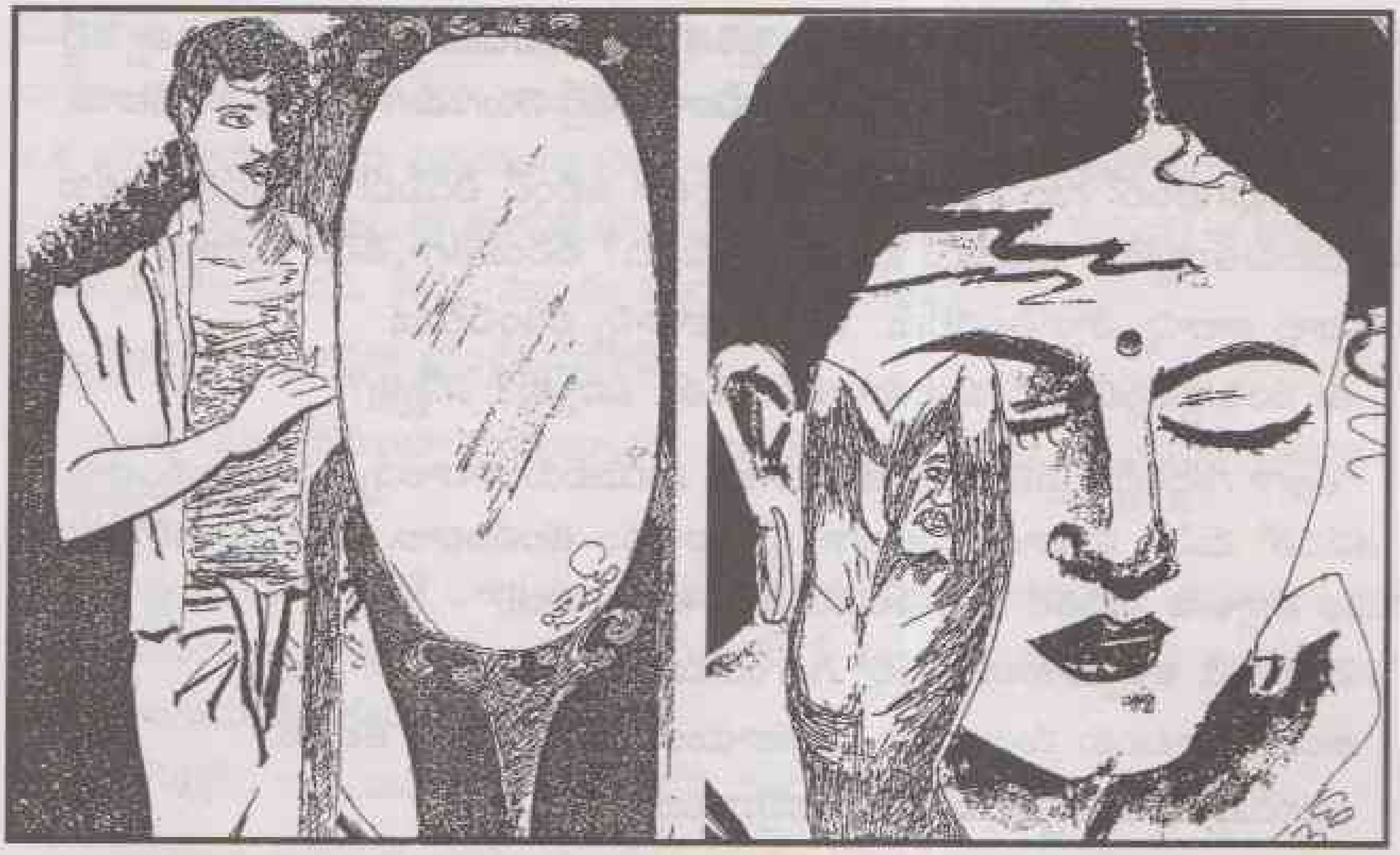

ఆరోజు ఆ పట్టణంలో ఏనోట విందామన్నా అదే మాట!

ఒకే మాట అదీ ఒక పట్టణంలో ప్రతి నోటా వినపడడమంటే_ ఆశ్చర్యమేకాదు. అది ఒక అసాధారణ విషయం కూడా. అదే ఏదో ఒక పల్లెలో అయితే ఆ దారే వేరు. అక్కడ చీమ చిటుక్కుమంటే ప్రతిమనిషిగుండె కలుక్కుమంటుంది. అయితే నాగరికత ముసుగులు కప్పుకొన్న పట్టణాల్లో అలా కాదే? జీవితం సామాజిక గతితో ముడిపడి ఉంటుందన్న స్పృహకు అక్కడ తావు ఉండదే? రేపు విశ్వరూపమెత్తి వాళ్ళను భయపెడుతూ ఉంటుందే? దాంతో ఎవరో వెంటపడి తరుముతున్నట్లు....ఎక్కడో కొంపలు మునిగిపోతున్నట్టు... కార్లు మోటార్లు వ్యాన్లు సైకిళ్ళమీద పరుగులు. పోటీలు పడుతూ పరుగులు. ఏ మలుపులోనో అనుకోనట్లుగా వేగం అదుపు తప్పుతుంది. లారీ మోటారును గుద్దేస్తుంది. కారు వ్యానూ ఢీకొంటాయి. ఆ ప్రాంతమంతా కుంకుమ అరబోసినట్లు రక్తమయ మవుతుంది. పోలీసులు కాపలా కాస్తుంటారు_ చచ్చిన శవాలకు. అదే సమయంలో ఆ పట్టణం శివార్లలో ఒక కాలనీలో కలవారి ఇంట్లో

దుండగులు కత్తులు కటార్లు నాటుబాంబులతో దూరి దోపిడీ చేస్తుంటారు. వీలైతే మానభంగం కూడా!

ఇంకొక మైదానంలో వాగ్దానాల రాజకీయ సభ...అసెంబ్లీ హాలు ముందు నల్లబ్యాడ్జీల ప్రదర్శనలు...కార్యాలయాల ముందు నిరాహార దీక్షలు...కళాక్షేత్రాల్లో అవధానాల విన్యాసాలు సాఫీగా సాగిపోతుంటాయి. ప్రతి రోజు ఇలా ఎన్నో ఎన్నెన్నో కార్యక్రమాలు పరిధికి ప్రచారానికి పరిమితమై జరిగిపోతుంటాయి. అయినా జనం తమకే మాత్రం పట్టీపట్టనట్లుగా... జీవన పోరాటంలో మట్టిలో పురుగులు కూరుకొనిపోతున్నట్లుగా!

అయితే ఆరోజు మాత్రం ఏ నోట విందామన్నా అదే మాట!

అదేదో కొండకు రెక్కలు వచ్చి ఎగిరిన అద్భుతం కాదు. మట్టిలో కలిసిపోయే బూడిద కోసరం మనుషుల సిగపట్లుకాదు. కేవలం ఒక పెండ్లి కార్యం. కలిగిన వాడు ఒక ఇంటి వాడయ్యాడు!... అంతే అంతకు మించిఏమీలేదు. ఆ మాట ఆ ఒక్కరోజే కాదు. వరసగా వారంరోజులు ప్రతినోటా వినిపించింది.

అతడు ఆహ్వానాలు అచ్చువేయలేదు. కాలికి బలపం కట్టుకొని ఇంటింటికీ తిరిగి బొట్టూ కాటుకపెట్టి పిలవ లేదు. అయితే అన్ని పత్రికలలో ప్రకటనలు మాత్రం ఇచ్చాడు. "తన వివాహానికి విచ్చేసిన ప్రతి స్త్రీకి ఒక చీర రవిక... ప్రతిపురుషుడికి ఒక పంచె చొక్కా!" అని. ఇంకేముంది? హితులు సన్నిహితులుకంటే ఆ ప్రకటనతో స్పందించిన వాళ్ళే ఇనుమిక్కులు. దాదాపు ఆ పట్టణమే కదిలినట్లయింది.

పెండ్లిపందిరిలో ఇసుకవేస్తే రాలనంత జనం!

అంత మందికి ఏలోటూ రాకుండా అద్భుతమైన ఏర్పాట్లు!!

కంఢ్లారా చూస్తున్నది. తనివిదీర అనుభవిస్తున్నది. వివరించాలన్న తాపత్రయంతో ఒకడు 'ఆహాహ!' అంటాడు. ఇంకొకడు 'ఓహోహో!' అంటాడు. వీళ్ళిద్దరినీ కాదని ఇంకొకడు 'అబ్బబ్బబ్బ'! అంటాడు.

సామాన్యుల పరిస్థితి ఇలా ఉంటే కొంతభావుకుడైన వ్యక్తి 'ఆకాశమంత పందిరికింద... భూదేవంత అరుగు మీద అని నోరు విప్పుతాడు. వాడి నోరు మూయిస్తూ మరొక సహృదయుడు 'వేడుకకు వెల ఎక్కడుందయ్యా? డబ్బు. అది ఉండాలి. ఉన్నవాడు అనుకోవాలి. సందర్భం కలిసి రావాలి. భువిని దివి చెయ్యడం వాడికొక లెక్కా? ఇక్కడ అసలు విషయం అదికాదే? అతని సహృదయత. త్యాగం. ఉన్న వాళ్ళందరూ ఇలా త్యాగం చెయ్యగలరా? ఆ త్యాగాన్ని గుర్తించాలి" అని అందుకొంటున్నాడు.

వేద పండితులు శాస్త్రోక్తంగా...గంభీరంగా పలుకుతున్న మంత్రాలు వీనుల విందు చేస్తున్నాయి. మంగళమేళంలో సన్నాయినొక్కులు సంగీతప్రియులను మురిపించి అక్కున చేర్చు కొంటున్నాయి. పట్టుచీరల గరగరలు.... పెట్టుకొన్న ఆభరణాల నిగనిగలు...మల్లెపూల

సువాసనలు ఆ పందిరి కింద వయ్యారాలు పోతున్నాయి. అడుగుకొక్క కలర్ టీవీ జరుగుతున్న శుభకార్యాన్ని మరింత శోభాయమానంగా ప్రదర్శిస్తూ ఉంది.

పురోహితుడు ఆదేశించినట్లుగా అతడు లేచి నిలబడ్డాడు. ఖరీదైన సూట్‌లో అతని మొగంలో కొట్టొచ్చినట్లు పెండ్లి కళ. ఆమెను కూడా పైకి లేపి నిలబెట్టారు కొందరు ముత్తైదులు. ఇద్దరి మధ్య పట్టుపంచె తెర. అతడు పురోహితుని చేతిలో మంగళ సూత్రాన్ని అందుకొన్నాడు. బొటనవ్రేలు తొక్కి ఆమె మెడలో బొట్టు కట్టాడు!

ఆకాశంనుండి నక్షత్రాలే నేలరాలినట్లుగా అక్షింతల వర్షం!

క్రమంగా అక్షింతల వర్షం ఆగింది.

అతడు వేదిక మీద అమర్చిన మైక్ ముందు నిలబడ్డాడు. గొంతు సవరించుకొన్నాడు. అందరి ముఖాల్లో ఆశ్చర్యం. ఏమి చెప్తాడో అన్న ఆతురత. నిశ్శబ్దం ఆవరించింది.

"హితురాలా! స్నేహితులారా! నా ఆహ్వానాన్ని మన్నించి నన్ను ఆశీర్వదించడానికి విచ్చేసిన తమకందరికీ హృదయపూర్వకంగా కృతజ్ఞతలు చెప్తున్నాను" అంటూ రెండు చేతులెత్తి నమస్కరించాడు.

పెండ్లి పందిరిలో కరతాళ ధ్వనులు మిన్నుముట్టాయి! ఆ ఆనందంలో మనస్సు ఆ పందిరి వైశాల్యాన్ని కొలుస్తున్నట్లుగా నాలుగు వైపులా తిరుగుతూ ఉంది. అతడు మరలా గొంతు సవరించుకొన్నాడు. సద్దు మణిగింది.

"ఈ రోజు నేనుపెడుతున్న ఈఖర్చు అంతా నా ఆనందానికి కొలమానమైనా చాలామంది దృష్టికి దుబారాగా తోచవచ్చు. ఈ ఆడంబరాలు అట్టహాసాలు శుద్ధ దండగ అని కూడా అనిపించవచ్చు. నేను అంగీకరిస్తాను. ఈ పట్టణంలో నాకంటే ఎందరో ధనికులున్నారు. అదీ అంగీకరిస్తాను. అయితే డబ్బు స్వార్థంతో ఏఒక్కడి ఇనప్పెట్టెకు పరిమితమై మూలగడం నేను అంగీకరించలేను. అది చేతులు మారాలి. చలామణీ కావడమే దాని లక్షణం!"

సభలో చప్పట్ల మోత!

"మనిషి ఆశయం ఉన్నతంగా ఉండాలి. ఆలోచన వాస్తవానికి దగ్గరగా ఉండాలి. ఎవరైతే తమ ధర్మాన్నిసక్రమంగా నిర్వర్తించలేరో వాళ్ళు ఇతర విషయాలకు సులభంగా బానిసలైపోతారు. ఇటువంటి వ్యక్తులు తలుపుతట్టి వచ్చిన అదృష్టాన్ని కూడా సద్వినియోగం చేసుకోలేరు.

అదృష్టం నన్ను వెదుక్కొంటూ వచ్చింది. రెండు చేతులెత్తి ఆహ్వానించాను. ఆ తర్వాత ఎత్తిన చేతులను దించలేదు. ఎదురైన ప్రతి అనుభవాన్ని ఒక యుద్ధంలా స్వీకరించి పోరాడాను. అప్పుడు నేను పట్టిందంతా బంగారమయింది. అయితే నేను సంపాదించిన డబ్బు...కట్టించిన మిద్దెలు మేడలూ... స్థాపించిన పరిశ్రమలూ– ఇవన్నీ ఏవీ శాశ్వతం కాదని గ్రహించాను. వెంట ఏదీరాదన్న సత్యాన్ని గ్రహించాను. కడపటికి మనిషి మంచితనం విశ్వాసం వంటివే ప్రమాణంగా నిలుస్తాయని తెలుసుకొన్నాను. ఆచరణలో పెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను."

పెండ్లి పందిరిలో చప్పట్ల వర్షమే కురిసింది.

"మనిషిలో మంచితనానికి విశ్వాసానికి గీటురాయి త్యాగం. విశ్లేషణకు అందని ఒక గొప్ప గుణం. ఈ రోజు నేను చేసింది త్యాగం అవునోకాదో మరి? ఇప్పుడు నేను మెడలో తాళిగట్టిన వ్యక్తి ఈ క్షణం నుండి నా సహధర్మచారిణి. భగవంతుడు ఆమెకు తీరని ద్రోహం చేశాడు. ఇంత అందాన్ని ఇచ్చినవాడు చూపును ఇవ్వలేకపోయాడు. అయినా ఆమె ఇంతమంది ఆత్మీయతను... దేదీప్యమానంగా వెలిగిపోతున్న ఈ అలంకారాలను... తన మనోనేత్రంతో చూడగలుగుతున్నది. ఆమె పెదవులపై విరబూస్తున్న చిరునవ్వులే దీనికి సాక్షి!— బహుశా ఈమె కోసమేనేమో నేను ఇంతకాలం అవివాహితుడుగా మిగిలిపోయాను."

అతని అనురాగ రాగస్పర్శతో ఆమె గుండె పులకరించింది. బుగ్గలు సిగ్గుతో నిగ్గు తేలాయి. తలవాలిపోయింది.

పెండ్లి పందిరిలో చూపులన్నీ అతని మీదే!

"ఈరోజు నుండి నా ఇంట్లో పనిచేస్తున్న నౌకర్లందరినీ పనిలో నుండి తొలిగిస్తున్నాను. అయితే అందరికీ జీవనభృతి కల్పిస్తున్నాను. వాళ్ళ స్థానంలో సంఘంలో చిన్న చూపుకు లోనయి తమకు తాముగా బతకలేని నిస్సహాయులు మూగవాళ్ళను చెవిటి వాళ్ళను నా ఇంటి నౌకర్లుగా నియమించుకొంటున్నాను."

హర్షధ్వానాలతో ఆ పెండ్లిపందిరి మారుమోగింది.

మంగళసూత్రధారణ అయిన తరువాత శాస్త్రోక్తంగా జరగవలసిన కార్యక్రమాలను పురోహితుడు ఆరంభించాడు. ఆతంతు యథాలాపంగా జరిగిపోతూ ఉంది.

ఒక పక్క భోజనాలు.. మరొక పక్క వస్త్ర దానాలు... పురోహితులు .... హితులు... సన్నిహితుల అభినందనలు— ఎక్కడో లేదు స్వర్గం ఆ పందిరి కిందనే ఉందనిపిస్తూ ఉంది.

"ఓ హోహో! ఎన్ని వేల మంది భోజనం చేశారు? ఎంత మందికి వస్త్రదానం జరిగింది? ఇదంతా ఒక ఎత్తయితే అంత సంపన్నుడు ఎంత అందగత్తె అయితే మాత్రం ఒక గుడ్డిదాని మెడలో తాళికట్టడమా? ఇంట్లో మూగవాళ్ళను చెవిటివాళ్ళను నౌకర్లుగా పెట్టుకోవడమా? త్యాగమంటే అదే త్యాగం!"

ఆ ఒక్కరోజు కాదు— వారంరోజుల వరకు ఏనోట విందామన్నా ఇదే మాట.

ఆ సాయంకాలానికే నౌకర్లందరికీ ఆ ఇంటితో అనుబంధం తెగిపోయింది. అది ఒక నాటిది కాదు. ఎంతో కాలంగా ఉన్న అనుబంధం. అది ఉన్నట్లుండి ఇలా తెగిపోతుందని కలలో కూడా ఊహించలేదు. ఊహించని పరిణామం అతిసామాన్యంగా జరిగిపోతుంటే వాళ్ళు దానిని జీర్ణించుకోవడం కాదు— తట్టుకోలేకపోతున్నారు. అయినా ఆ ఇంటికి కన్నీటి వీడ్కోలు చెప్పక తప్పలేదు.

తాను తన భార్య తన నౌకర్లు మాత్రమే ఆ సాయంకాలానికి మిగలాలని అతని కోరికట. ఆ కోరికకు తగిన ఏర్పాట్లు చేసుకొన్నాడు.

అప్పుడు అతని ఊహలు రెక్కలు విప్పుకొన్నాయి.

ఆ ఊహల్లో ముఖ్యంగా శోభనం గది చోటు చేసుకొనింది. ఆ గది అలంకరణలో అతని మనసు లగ్నమయింది.అంగవైకల్యమో ఏదైనా ఒక లోపమో ఉంటే మనిషి తెలివితేటలు అద్భుతంగా ఉంటాయట. వాళ్ళు అతని మనస్సును చదివేసినట్లుగా చేస్తున్న హడావిడి చూడముచ్చటగా ఉంది. కనుసన్నల్లో మెదులుతూ పోటీలుపడి పనిచేస్తున్నారు. శోభనం గదిలో హంసతూలికాతల్పం అరవిరిసిన మల్లెల అలంకరణతో బరువెక్కింది. ఆ మల్లెల సౌరభంతో కలగలిసిన విదేశీ సెంట్ల వాసనలు గుబాళిస్తున్నాయి. అర్ధనగ్న చిత్రాలు అమాంతంగా ప్రాణం పోసుకొని కాలికి గజ్జెకట్టుతున్నట్లున్నాయి. టేబులు మీద పెట్టిన రకరకాల పండ్లూ పదార్థాలు నోరూరిస్తున్నాయి.

ఆ గదిలో నిలబడి ఆ ఏర్పాట్లను పరిశీలిస్తున్న అతని మనస్సు సగం జాలితో...సగం ఆనందంతో... ఆలోచనలు ఒక చోట మొదలై ఇంకొకచోట తెగిపోతూ...వ్యక్తం చేసుకోలేని ఒకవిచిత్రమైన స్థితిలో సాగుతూ... గుండెశబ్దం గడియారంలో సెకండ్లశబ్దంగా.... సెకండ్లు నిముషాలై... నిముషాలు గంటలై... అతని మనస్సు కాలంతో పోటీ పడుతూ...

గంట తొమ్మిదయింది.

అసలే అందగత్తె. బంగారుకు తావిఅబ్బినట్లు అలంకరణ. దివినుండి భువికి దిగివచ్చిన దేవకాంతలా వెలిగిపోతూ ఉంది. ఎంత అలంకరించినా పాపం! ఆమెకేం తెలుసు? రాతికి చక్కలిగిల్లి పెట్టినట్లేకదా? అదీగాక ఆ అలంకరణ అంతా శోభనం గదిలోకి. అక్కడ దాని అవసరం లేకపోయినా అది పద్ధతి. అలంకరణ పూర్తయింది. మూగచెవిటి ముచ్చటగా అద్దం ముందు నిలబెట్టారు. సంతృప్తిగా నిట్టూర్చారు. ఆ తర్వాత ఆమెను నడిపించారు. ఆమె నడిచింది. అడుగుమీద అడుగ్గా... హంసకే నడకలు నేర్పినట్లుగా! శోభనం గదిలో హంసతూలికా తల్పం మీద కూర్చోబెట్టారు.

తనను అలంకరించడానికి వాళ్ళు చూపుతున్న శ్రద్ధ ఆమె గ్రహిస్తూనే ఉంది. శోభనం గదిలోకి పంపడానికి వాళ్ళు పడుతున్న హడావిడి తెలుస్తూనే ఉంది. అందరూ తన నౌకర్లే. అది వాళ్ళ కర్తవ్యం. అయినా ఒకమనిషిగా వాళ్ళను అభినందించాలని ఆమె ఆశ. ఆరాటం. మాటల్లో చెప్తే కొందరికి వినిపించదు. కొందరికి అర్థంకాదు. చూపుల్లో వ్యక్తం చేస్తామంటే తనకా అదృష్టం లేదు.

ఆమె గుండెల్లో నుండి భారంగా వెలువడిన నిట్టూర్పు ఆ గదిని చుట్టేసిన సువాసనలతో కలిసిపోయింది!

ఆ తరువాత వాళ్ళు తలుపు మూసుకొని వెళ్ళిపోయారు. ఆమెకు అది తెలుస్తూనే ఉంది. మరికొన్ని నిముషాలలో తలుపు తెరుచుకొనింది. అదీ తెలుస్తూనే ఉంది. మరలా తలుపు మూతపడింది. అది కూడా తెలుస్తూనే ఉంది.

ఆమె పెదవులమీద విరిసిన పారిజాతాలు... బుగ్గల్లో సిగ్గు దొంతరలు!...
అయినా ఆమె గుండెల్లో దడ!
సమశీతల వాతావరణంలో కూడా ఒళ్ళంతా చిరుచెమట ముత్యాలు!
నిభాయించుకొని మెల్లగా లేచి నిలబడింది.

అతడామెను సమీపించాడు. కెంపులు పూస్తున్న చెంపలను రెండు అరచేతుల్లోకి తీసుకొన్నాడు. వెచ్చని... నులివెచ్చని అరిచేతుల్లో నుండి మెల్లగా మెలమెల్లగా జారుతూ జారుతూ ఆమె అతని పాదాల మీద వాలిపోయింది.
ఆ పాదాలను కన్నీటి ముత్యాలు కడుగుతున్నాయి.
అతడు వంగి ఆమె రెండు భుజాలను పట్టుకొని మెల్లగా పైకిలేపాడు.

ఆమె అతన్ని అల్లుకొనిపోయింది ఒక తీగలా. ఆమెను అలానే పొదివి పట్టుకొని అలవోకగా చేతుల్లోకి ఎత్తుకొని పట్టెమంచం మీద పడుకోబెట్టాడు.
ఆ తర్వాత కలిసిన మనసుల కార్యకలాపాలకు పట్టెమంచమే పరవశించింది.

*   *   *   *   *

అంతవరకు ఆ గదిలో ఘనీభవించిన కాలానికి చలనం వచ్చింది. అతడు మొలకు లుంగీ చుట్టుకొంటూ పైకిలేచాడు. లైట్ వేశాడు. తృప్తిగా ఆమెవైపు చూశాడు. పడకమీద అస్తవ్యస్తంగా... అలసిసొలసి గాఢ నిద్రలో– ఆమె నలిగినపువ్వులా ఉంది. అయినా పొందిన అనుభూతికి సాక్ష్యాలుగా పెదవుల మీద చిరునవ్వులు తారట్లాడుతున్నాయి. కించిత్ గర్వంతో విప్పారిన ఎదమీద మగతనం. రెండుచేతులతో ఉంగరాలజుట్టును అలా సవరించుకొంటూ అద్దం ముందుకు నడిచాడు. ఒకసారి తన రూపాన్ని అద్దంలో చూసుకొన్నాడు.
అతని మొగం నల్లబడింది.
ఒళ్ళంతా గొంగళి పురుగులు పారాడుతున్నట్టు!

గబగబ లైట్ ఆర్పివేశాడు. నైట్‌గౌన్ తొడుక్కున్నాడు. కుర్చీలో కుప్పగా కూలిపోయాడు. తనకు తనకే అసహ్యం కలిగిస్తున్న ఈ వ్యాధి తనకెందుకు వచ్చింది. వచ్చింది ఒళ్ళంతా వ్యాపించిఉండినా తనకు ఏబాధా ఉండేది కాదు. ఎందుకో ముఖాన్నిమాత్రం దయతలచి విడిచిపెట్టింది. ఈ బలహీనతను కప్పిపుచ్చుకోవడానికి త్యాగం పేరుతో తానెంత నాటకం ఆడాడు?
ఆత్మవంచనకు ఇంతకంటే మంచి ఉదాహరణ కావాలా?
అతని తల వాలిపోయింది.
మనసు పూచిన మోదుగలా పచ్చి పుండయి గతానికి దారితీసింది.

*   *   *   *   *

దాదాపు మూడు దశాబ్దాలకు మునుపు. ఏవో కథల్లో చెప్పినట్లు కాకులు దూరని కారడవులు... చీమలు దూరని చిట్టడవులకవతల ఒక పల్లె. ఆ పల్లెను వెదుక్కొంటూ వచ్చింది కలరా. రావడం రావడం తన ఇంటిమీదికే దాడిచేసింది. ఒకే దినంలో అమ్మను అయ్యను

పొట్టన పెట్టుకొనింది. ఊళ్ళో జనం పుట్టకొకరు చెట్టుకొకరుగా వలసపోతే కన్నవాళ్ళు కంటిముందు శవాలై పడుంటే గుండె రాయిచేసుకొని ఊరు వదిలాడు. సమీపంలో ఉన్న ఒక పట్టణాన్ని చేరుకొన్నాడు. పగలంతా కూలి చేసుకోవడం. రాత్రిపూట మఠం తిన్నెమీద నిద్రపోవడం!

ఆ మఠంతిన్నె భారతదేశానికి ఒకచక్కని నమూనా. విశాలమైన ఆ తిన్నెల మీద కూలీలు బిచ్చగాళ్ళు జోగులు యోగులు బైరాగులు విరాగులు సాధువులు సన్యాసులు సహజీవనం చేస్తుంటారు. చిలుం బీడీ సిగరెట్టు పొగలు కలగలిసి మత్తెక్కిస్తుంటాయి. ఆ మత్తులో చర్చకు రాని అంశమంటూ ఉండదు. ఎవడికి తోచింది వాడు. ఏది నోటికొస్తే అది వాగేది. వాదులాడుకొనేది. ఆ వాదులాటలు రంపులు రచ్చల వరకు పెరిగేవి. ఆస్థితిలో ఏ సాధువో సన్యాసో జోక్యం కల్పించుకొంటాడు. హితవు చెప్తాడు. అదిగూడా శ్రద్ధగా వింటారు. అప్పటికప్పుడే జ్ఞానోదయం కలిగి జీవిత పరమార్థం తెలుసుకొన్న వాళ్ళవలె ఎక్కడి వాళ్ళక్కడ పడి నిద్రపోతారు.

ఆ సహజీవనంలో తానూ ఒక సభ్యుడయ్యాడు. ఒకానొక రాత్రి. ఆ తిన్నె మీద ఒక ముసలి బైరాగి చావు బతుకులతో పోరాడుతున్నాడు. అలాంటి చావులు ఆ తిన్నెకేమీ కొత్తకావు. వాళ్ళకు తెలియనివి కావు. ఎప్పుడో ఒకప్పుడు తీరిపోతే పోతాడు. ఎవరో ఒకరు వచ్చి మట్టికి మరుగుచేస్తారు. ఇంతవరకు జరిగిందీ అదే. ఇప్పుడు జరగబోయేది అదే. ఆ అభిప్రాయంతోనే ఎవడి లోకంలో వాళ్ళున్నారు. అయితే "పాపం! ఆ బైరాగికీ ఒక కొడుకు ఉండేవాడు. అచ్చం అంతా వీడి పోలికే. 'బాబా! బాబా!' అంటూ వెంటపడి తిరుగుతూ ఉండేవాడు. ఉంటే ఇప్పటికి ఇంచుమించు వీడి వయస్సే ఉండేది" అన్నాడు ఒక సాధువు తనను చూపిస్తూ.

ఆ మాట ఎవరు విన్నారో ఎవరు వినలేదో తనకు తెలియదు. అందరూ నిద్రపోతున్నా తనకు మాత్రం నిద్రపట్టలేదు. 'అచ్చం అంతా వీడిపోలికే!' అన్న మాట మనస్సును తొలుస్తూ ఉంది. నడిరేయి. గుర్‌గుర్ మన్న గురకలు. చలనరహితంగా అందరూ శవాల్లా. ఆ బైరాగి మూలుగు మాత్రం ఎక్కడో నూతిలో నుండి వినిపిస్తున్నట్లుంది. తాను అడుగుమీద అడుగ్గా బైరాగి వద్దకు నడిచాడు. పక్కన కూర్చున్నాడు. తలవంచి చెవిదగ్గర 'బాబా! బాబా!' అన్నాడు. ఆ మాట చెవుల్లో పడేసరికి ఆ కట్టెలోకి ఎలా వచ్చిందో అంత చైతన్యం? రెండు చేతులతో తన ఒళ్ళంతా నిమిరాడు. తలను మెల్లగా నోటి దగ్గరకు తీసుకొని చెవులో గుసగుస చెప్పాడు!

ఆ మరుసటి క్షణమే గురుడు గుట్టెక్కిపోయాడు.

తెల్లారింది.

ఎవరి దారి వాళ్ళదయింది!

తన దారి మరొక పట్టణానికి దారి తీసింది.

ఎదురుచూడని విధంగా అదృష్టం ఏమో తనను వరించింది. నిజమే! అయితే దానిని అనుభవించే దారి? అదే ఎంత ఆలోచించినా తన చిన్న బుర్రకు అందలేదు. ఏ మాత్రం

బయటికి పొక్కినా తన ప్రాణాలకే ముప్పు తప్పదని తెలుసు. అందుకే అదృష్టం వరించిందన్న ఆనందం కంటే భయమే ఎక్కువగా పట్టిపీడిస్తూ ఉంది. ఒక చిన్న పాత్రలో దొరికిన ఆభరణాలను పాతగుడ్డలో మూటగట్టి అంతకంటే పాత సంచిలో వేసుకొని ఎవ్వరికీ ఏమాత్రం అనుమానం కలగకుండా దినగండం నూరేండ్లాయుస్సుగా తిరుగుతున్నాడు.

అలా తిరుగుతూ తిరుగుతూ ఒకానొక రోజు ఒకబడి ముందు నిలబడ్డాడు. ఆ బడిలో ఎంతోమంది పిల్లలు. తనకంటే పెద్దవాళ్ళు. చిన్నవాళ్ళు. తన ఈడువాళ్ళు. బరువు బాధ్యతలకు అతీతంగా...ఆనందంగా. తనకా అదృష్టం లేకుండా పోయిందే అని ఆలోచించు కొంటూ ఉంటే ఆ దారినపోతూ ఒక ఉపాధ్యాయుడు. ఆ బడి బయట గుమిగూడిన నలుగురైదుగురు పిల్లలు. అతనిని చూపిస్తూ అతడు పాఠం చెప్పే తీరును పిల్లలను తన బిడ్డలుగా ప్రేమించే గుణాన్ని... అంతకు మించిన మంచితనాన్ని తెగమెచ్చుకొంటున్నారు.

ఆ మహానుభావుడే తనజీవితాన్ని ఒకమలుపు తిప్పిన దేవుడు!

మానవత్వం ఇంకా జీవించి ఉందన్న నమ్మకాన్ని కలిగించిన మహామనీషి!!

ఆయన వెంటపడడం... కాళ్ళా వేళ్ళాపడి బతిమాలడం...పని పిల్లవాడుగా తనకాయింట్లో ఆశ్రయం దొరకడం...నెలలు తిరగకముందే తాను అందరికీ తలలో నాలుక కావడం... అప్పుడు తన పరిస్థితిని ఆయనకు వివరించడం... ఆ నగలు బ్యాంకులో నగదు రూపంలో డిపాజిట్ కావడం.... తీరికవేళల్లో చదువుచెప్పి తనను తీర్చిదిద్దడం... ఆ తర్వాత ప్రారంభించిన వ్యాపారం కలిసిరావడం...ఫ్యాక్టరీ స్థాపించే స్థాయికి ఎదగడం– అంతా ఊహించని రీతిగా జరిగిపోయింది.

అయితే ఊహించని విధంగానే తనకీ చర్మరోగంకూడా సంక్రమించింది.

దానిని కప్పిపుచ్చుకోవడానికి ఇంత కపటనాటకం?

ఆ గదిలో ఆవరించిన చీకటి తన మనస్సులా ఉంది. ఒకరి గుండె చప్పుడు మరొకరికి వినిపించేంత నిశ్శబ్దం. ఆ నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకొని ఒక చిన్న శబ్దం. అతని దృష్టి అటు మరలింది. పట్టె మంచం మీద కదలిక. ఆమె మరొక వైపుకు వొత్తిగిలి పడుకొనింది.

అతని ఆలోచనా స్రవంతి తెగిపోయింది!

* * * * *

ఆ అందాలమేడ ఒక చిన్న చిత్రమైన ప్రపంచం!

ఆ ప్రపంచంలో త్యాగం అన్న ముసుగులో ఆమె పంజరంలో చిలక. అడగడం అదేశించడం ఎదురుచూడడం వంటి అవసరాలలో నిమిత్తమే లేకుండా ఆమె అవసరలాన్నీ తలతో నడిచి కాళ్ళవద్దకు వస్తున్నాయి. అది రాణివాసమైతే ఆమె అనుభవిస్తున్నది రాజభోగాలు! మహా మహారాణులైనా పరిచారకులను పిలవాలి. ఆమెకా అవసరమే లేదు. ఎప్పుడు ఏ అవసరం కలుగుతుందో అని ఎదురుచూస్తూ వెన్నంటి మనుషులు!

అయితే ఆ మౌన సామ్రాజ్యంలో పగలు గడవడమే ఒక గగనంగా ఉంది.

ఉదయంతో పోటీ పడుతూ అతని కార్యక్రమాలు ప్రారంభమవుతాయి. ఒక్క వ్యాపారం కాదు. ఒక్క ఫ్యాక్టరీ కాదు. ఊపిరి సలుపుకోలేనన్ని వ్యాపకాలు. వాటిలో తలమునకలవుతూ రాత్రి తొమ్మిది పది గంటల వరకు. ఆ సమయంలో తాను నోరుండీ ఒక మూగది. చెవులుండీ చెవిటిది. దినమంతా ఆమౌనాన్ని భరించడం ఒకశిక్ష. కాదంటే ఒక శాపం. ఆమె మనసు విలవిలలాడేది. అయినా మనసు విప్పి చెప్పుకోవడానికి ఎవరున్నారు? ఇంటినిండా మూగాచెవిటి వాళ్ళ ముచ్చట. చూడడానికి తాను నోచుకోలేదు.

అయితే ఆయన రాత్రి ఏ పది గంటలకో వస్తూనే ఉదయాన్నుండి పడిన యాతనంతా సూర్యకిరణం ముందు మంచుబిందువులా కరిగిపోతుంది. అతని బాహువుల్లో వొదిగి ఎదమీద రెక్కలు గట్టుకొని ఎగిరిపోతుంది‐ ఎక్కడెక్కడికో... బృందావన సీమలకు... ఆనందాను భూతులను పంచుకొంటూ.... అనురాగ సరాగాల మాలలు అల్లుకొంటూ!... అక్కడే!... అక్కడే!.... తిరిగి రాకుండా శాశ్వతంగా ఉండిపోవాలని తన ఆరాటం!... కానీ... ఆయనది జీవన పోరాటం!...ఈ ఆరాటపోరాటాల్లో ఆ మౌన సామ్రాజ్యంతో తాను నిజంగా రెక్కలు తెగిన పక్షి.

అనుభవానికి రానంత వరకే కష్టానికి కానీ సుఖానికి కానీ విలువ.

అనుభవానికొస్తే అదొక అలవాటు!

అలవాటయితే దేనినైనా భరించడం పెద్ద కష్టం కాదు.

ఈ జీవితం ఆమెకు అలవాటయి పోయింది.

అలవాటయిన జీవితం అతి సాఫీగా సాగిపోతూ ఉంది.

ఆమె గర్భవతి అయింది!

ఆ మాట చెవుల్లో పడినప్పుడు అతడు ఒక్క క్షణం చలించి పోయాడు!

ఒక నిట్టూర్పులా...ఒక మౌన బాష్పకణంలా తన బతుకే అర్థరహితంగా నిరాశా నిస్పృహల్లో కొట్టుమిట్టాడుతున్న సమయంలో ఆమె కనిపించింది. తనకు తోడయింది. తన ఆంతరంగిక జీవిత యాత్రలో... ఐహిక జీవన మధుపాత్రలో అనురాగ మధువును నింపింది. అడుగడుగున ఆమని పంచింది. భవిష్యత్తు మీద ఆశలు పెంచింది. తన జీవితానికి అర్థాన్ని పరమార్థాన్ని తెలియజెప్పింది.

ఆ క్షణంలో తన జీవితమే పరిపూర్ణతను సంతరించుకొన్నట్లు... తాను సాధించింది సంపాదించింది అంతా సార్థకమైనట్లు.. తనంతటి అదృష్టవంతుడు మరొకడు లేనట్లు తోచింది.

అతని మనస్సు పూచిన పందిరే అయింది!

సుడిగాలిలా దూసుకొనిపోయి ఆమెను చుట్టేశాడు!!

ఆ రోజునుండి ఆమె మీద శ్రద్ధ మరీ ఎక్కువయి పోయింది. లేచినా కూర్చున్నా అడుగు తీసి అడుగుపెట్టాలన్నా అంతా నౌకర్ల ప్రమేయంతోనే. ఆ అతిని భరించడం ఆమె వల్ల కాలేదు.

అప్పుడప్పుడు విసుగు కలుగుతుంది. అయినా ఏం చేస్తుంది?– ఆ వాతావరణంలో నిజంగా తానొక నిస్సహాయ!

నెలలు గడిచాయి.

సీమంతపు వేడుకలు!...నింగీనేలా ఏకమయ్యాయి.

నెలలు నిండాయి. నొప్పులు ప్రారంభమయ్యాయి. వెంటనే ఆమెను ఒక ఆస్పత్రికి తరలించారు. అది ఆమెకు తెలుస్తూనే ఉంది. ప్రసవవేదన అదొక యాతన. తప్పలేదు. సుఖ ప్రసవమే!

"బాబు పుట్టాడండీ!"

నర్సులు ఆయనతో చెప్పిన ఆ ఒక్క మాట మాత్రమే తన చెవిన పడింది. ఆ తరువాత పిలిచినా ఎవ్వరూ పలకడంలేదు. వైద్య సదుపాయాలు మాత్రం ఏ లోటు రాకుండా జరిగిపోతున్నాయి. కొంపదీసి ఈ ఆస్పత్రిలో కూడా మూగ చెవిటి వాళ్ళేనేమో అన్న అనుమానం కలుగుతూ ఉంది. తన బిడ్డ ఎలా ఉన్నాడో తెలుసుకోవాలన్నదే తాపత్రయం. అయినా ఎవరిని అడగడం? ఆమె మనసు విలవిలలాడిపోతూ ఉంది!

శరీరంలో శక్తినంతా ఎవరో అపహరించుక పోయినట్లు నిస్సత్తువ. కాలూచెయ్యి కదిలించడం కూడా కష్టంగా ఉంది. తన మనస్సు నిండా మాత్రం తన బిడ్డ ఊహా రూపమే. ఆ రూపం స్పష్టాస్పష్టాల మధ్య!

ఒక రోజు గడిచింది. రెండోరోజు గడిచింది. మూడో నాటికి కొంత ఓపిక కూడగట్టు కొనింది. అప్పుడు కండ్లూ చెవులు ముక్కూ ఒక్కొక్క అవయవంగా తడిమిచూస్తూ ఒళ్ళంతా తడిమింది. నునులేత ఆకువంటి చర్మం! ఆస్పర్శ తన జ్ఞాన నేత్రానికే పరీక్షపెట్టింది.

అంధత్వం తనకొక శాపంగా పరిణమించింది. ఆ శాపమే ఒక వరమై భోగభాగ్యాలను సమకూర్చింది. అయినా తన బిడ్డ ఎలా ఉన్నాడో తెలుసుకోలేని దురదృష్టవంతురాలు తాను! తనకంటే నోరులేని గొడ్డు మేలు కదా? దూడను ఈనుతుంది. ఒళ్ళంతా కండ్లు చేసి చూస్తూ తనివిదీరా నాకుతుందట!

పోనీ!... ఆయన్నే అడుగుదామనుకొంటే ఆయన ఆనందంలో ఆయన!

పలకరింపే కరువుగా అప్పటినుండే నామకరణోత్సవ ఏర్పాట్లల్లోపడి. ఆ రోజు కూడా రానే వచ్చింది. తన బిడ్డ ముక్కూమూతి ఎలా ఉందో? ఏ రంగులో ఉన్నాడో? ఎవరి పోలికో? తన తాపత్రయంలో తానుంటే నామకరణోత్సవం జరిగిపోయింది మళ్ళీ పెండ్లి నాటిని తలపింపచేస్తూ!

ఈ మనస్సులు గుడ్డివి.

ఆ రాత్రి... ఆ మేడలో... శోభాయమానంగా వెలిగిపోతున్న హాలులో...పూల పడవలా అలంకరించిన బంగారు ఉయ్యాల్లో...వంశోద్ధారకుడు చిరునవ్వులు చిందిస్తూ. ఆ ఉయ్యాల

పక్కన అతడు ఆమె. అతని మనస్సులో కట్టలు తెంచుకొన్న ఆనందం పొంగి కన్నుల్లో వెలుగులై చిన్నారి చిరునవ్వులతో పోటీపడుతున్నాయి. అతడు మెల్లగా ఉయ్యాల ఊపుతున్నాడు. ఆమె నిగ్రహం క్షణక్షణానికి సహనాన్ని కోల్పోతూ ఉంది.

"ఏమండీ?"

"ఏం కావాలో చెప్పు?" అన్నట్లుగా అతడు ఆమె చుబుకాన్ని స్పృశిస్తూ తనవైపుకు తిప్పుకొన్నాడు.

"బాబు ఎలా ఉన్నాడండీ?"

"ఎంత అందంగా ఉన్నాడో?... నేనే కవినైతే?..."

"అంతా నీ పోలికే! తల్లి పోలిక కొడుకు అదృష్టవంతుడంటారు"

"అయితే మీ ఒంటిమీదున్న మచ్చలు వాడికి రాలేదు కదండీ?"

తన పాదాల క్రింద భూమి కదులుతున్నట్లు...రెండుగా చీలుతున్నట్లు... అందులో తాను కూరుకుపోతున్నట్లు...పెండ్లి నాటి అట్టహాసాలు ఉపన్యాసాలు కుబుసం విడిచిన పాములై కరుస్తున్నట్లు... బలవంతంగా ఇంటి నుండి తొలిగించిన నౌకర్లు విరగబడి నవ్వుతూ అవహేళన చేస్తున్నట్లు... తాను చేసిన మోసం ఆమెలో ద్వేషాగ్నిని రగిలిస్తున్నట్లు– సన్నగా వణుకు ప్రారంభ మయింది. గొంతు తడారిపోయింది. నాలుక పిడచ గట్టింది. ఎంత ప్రయత్నించినా మాట పెగలనంటూ ఉంది. అతని తల వాలిపోయింది.

"ఏమండీ! కండ్లు!... అందానికే అంకితమైన కండ్లు మోసంచేస్తాయి. మనస్సు చేయదు. ఏ ఆడదైనా మగవాణ్ణి మనస్సుతో చూస్తుంది కానీ కంటితో కాదండీ!"

చెంప మీద ఛెళ్ళున పడినట్లయింది దెబ్బ!

అతడు తలపైకెత్తి చూశాడు.

ఆమె మొగం వెలిగిపోతూ ఉంది– హాల్లో విద్యుత్కాంతులతో పోటీపడ్తూ!

"నిజమే! ఏ స్త్రీ అయినా కంటితో చూస్తే తన పురుషుడితో కాపురం చేయడం కష్టమే!" అతని మనస్సులో పుట్టిన భావం గొంతు దాటలేక గుండెలను పిండింది–

అతడు తల వంచాడు! ●

ఆదివారం వార్త
(7, ఏప్రిల్ 1996)